

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1961. december 19.

bb 1. karácsonyi zöldpaprika szegedről

vid ká/j vm 1961. december 19.

a szegedi felszabadulás termelőszövetkezet hófödte üvegházai-
ban zöldpaprikát szüretelnek. mintegy 25.000 tővön fejlődik fogyasztá-
ásra alkalmas termés, s már eddig több mint 5000 csövet szedtek
le, karácsonyig pedig még mintegy 30.000 csőre számítanak. januárig
csak a paprika mintegy 100.000 forinttal gyarapítja a szövetkezet
bevételeit. az üvegházakban szépen fejlődik a 30.000 fej saláta is.
/mti/

bb 2. szakmai továbbképzés az ofotért boltok eladóinak - magyar
nyelvű tájékoztató készül a külföldi fényképezőgépekhez

i ta/tr vm vg 1961. december 19.

az elmúlt években sokan bírálták az ofotért vállalatot
azért, hogy boltjaiban kevés a szakképzett eladó. igen
sok esetben ugyanis a vevők nem tudták elmagyarázni a megvásárolt
fényképezőgépet, vagy más fényképezőgép működését és nem tudtak
szakmai tanácsokat adni. az ofotért vállalat vezetősége ezért most
16 előadásból álló szakmai tanfolyamot rendezett, amelyen a vállalat
valamennyi dolgozója részt vesz. a tanfolyam hallgatói írásban meg-
kapják a különböző fényképezőgépekkel kapcsolatos szakmai leírások-
kat, alkatrészjegyzékeket. az optikai boltok eladói a szemüveg ké-
szítés tanulmányozásán kívül orvosi-optikai ismereteket is szerez-
nek. a legjobb szemész-szakorvosok és a magyar optikai művek
szakemberei tartanak előadásokat.

ugyancsak régi kívánsága a vevőközönségnek, hogy az ofotért
a külföldi fényképező gépekhez adjon megfelelő magyarnyelvű
használati utasítást. jövőre már ennek a kérésnek is eleget t. sznek.
minden német, csehszlovák és szovjet gyártmányú géphez készül közér-
tető használati utasítás. /mti/

Zel

bb 3. gazdátlan skoda-octavia super gépkocsi a csepeli szabadkikötőben

1 kf/kf vm vg

1961. december 19.

Több mint egy hónap telt el a gépkocsi nyerménybetétkönyvek második sorsolása óta, amely alkalommal negyvenöt el, illetve csak negyvenöt gyanapodott az új kocsi tulajdonosok száma. A huzáson ugyanis 45 személygépkocsit sorsoltak ki, s egy kivételével valamennyiért jelentkeztek már. A csepeli szabadkikötőben tárolt skoda-octavia super gépkocsi tulajdonosáról csak azt tudják, hogy 20 sorozat 020142 számú betétkönyvét a felszabadulás téri otp ki-rendeltségen váltotta.

A szabályok szerint az autó nyerménybetétkönyv sorsoláson kihuzott nyerményekért a sorsolást követő 30 napon belül kell jelentkezni, ez a határidő december 10-én lejárt. Az országos takarékpénztár mégis úgy határozott, hogy a kocsit 1962. január 9-ig még fenn-tartja a nyertesnek./mti/

- . . -

bb 4. 50 000 áramvonalas t elágazó kerül az üzletkebe

1 kf/kf vm vg

1961. december 19.

Kevés apró hiánycikk okozott annyi bosszúságot, mint a sokat emlegetett t elágazó. Évekig hiába keresték az üzletkeben. A mű-szeripar igazgatóságon tartott sajtótájékoztatón is felmerült a kérdés: mi a helyzet a t elágazó ügyében. Az illetékesek elmondották, hogy ennek a lényegében apró cikknek az előállítására nem az igazga-tóságon, nem is a gyárak teljesítőképességén, vagy készségén mulott. A szabványügyi hivatal életveszélyesnek nyilvánította és megtiltot-ta ennek a típusnak a gyártását.

/folyt.köv./

- 2 -

bb 4. 50. 000. 1. folyt./vm

ettől a bosszúságtól most már mentesül a vásárló közönség: a kereskedelem is törölhetné a t dugó, hiánycikk listáját, a kontakta villamos szerelési anyagok gyárában ugyanis már sorozatban készül az új típusú t elágazó, az üzem három dolgozójának találma-nya alapján. Az új alkatrész a konnektorhoz hasonlít, formája tet-szetős, áramvonalas, az életvédelmi követelményeknek megfelel, haszná-lata veszélytelen. A szerkezeten többek között például elzáró retesz gátolja meg, hogy vigyázatlanság következtében baleset fordulhasson elő. Az üzem az év végéig 50.000 új típusú t elágazót ad a kereskede-lemnek, jövőre pedig kerek félmilliót gyártanak belőle a belföldi igények kielégítésére./mti/

Lev

bb 5. december 22-től február 2-ig rekordforgalomra számít a mávaut: vidékről sok kocsit indítanak budapestre, december 23-án délután több mint száz mentesítő járat indul, jegyelővételre szólítja fel az utasokat a mávaut

i hbj/gk-lm vg

1961. december 19.

az utóbbi egy-két napon ezrek és ezrek érdeklődtek a mávaut engels téri pályaudvarán az ünnepi forgalmi rend iránt, sokan vásároltak elővételben jegyet, az előjelek azt mutatják, hogy december 22-től január 2-ig rekordforgalom lesz a mávautnál. ezzel kapcsolatban tóth mihály vezérigazgató a következőket mondotta az mti munkatársának:

- a múlt év végén - ez év elején, december 23-tól január 2-ig több mint egymillió utast szállított a mávaut, s minden valószínűség szerint az idén még többen utaznak budapest-ről vidékre, illetve vidékről budapestre. a vállalat alaposan felkészül az ünnepi forgalomra, elsősorban azzal, hogy elegendő kocsit von össze budapesten. a vidéki ipari városokból, - ahol az ünnepek idején természetesen szünetelnek a munkásjáratok - száz és száz kocsit irányít a fővárosba, így tehát bármikor jelentkezik is a vártnál több utas, a mávaut mentesítő járatokat indíthat, már most úgy határoztak a forgalom irányítói, hogy december 23-án délután több mint száz mentesítő járatot állítanak forgalomba. elsősorban azokra a vidékekre indítanak majd rendkívüli járatokat, amelyeket körülményes vonattal megközelíteni. a zavartalan autóbuzsközlekedés érdekében az ünnepek előtt a műszaki dolgozók alaposan átvizsgálják a kocsikat.

- az ünnepi forgalomra a vállalat vezetői valóságos „haditervet” dolgoztak ki, amire annál is inkább szükség lesz, mert az engels téri pályaudvar túlszűfoltnek ígérkezik. egyszerre 20-25 kocsi is indul az ország különböző részére. az intézkedések szerint - az ünnepi forgalom idején - a vidékről budapestre érkező autóbuszoknak ideiglenesen az 5. kerületi tanácsháza előtt lesz a végállomásuk. a podgyászokat is ott kezelik, úgyhogy a végállomás ideiglenes áthelyezése nem okoz az utasoknak kényelmetlenséget.

- az engels téri pályaudvaron négy pénztár áll rendelkezésre reggel 6 órától este 8 óráig. mindazok, akik elővételben oda-vissza megváltják a jegyüket, kényelmesebben utazhatnak, mert számukra a vállalat gondoskodik ülőhelyről. mindenkinek saját érdeke tehát, hogy előre gondoskodják jegyéről, s egyben közölje utazásának időpontját.

/foLyt.köv./

9.22

10.30

- 4 -

bb 5. /december 22-től... folyt./-lm

- a mávaut dolgozói, - hangsúlyozta befejezésül tóth mihály vezérigazgató - mindent megtesznek a kellemes utazás megteremtéséért. minden gépkocsivezetőt, kalauzt, szerelőt és műszaki irányítót „mozgósítunk”, a nagy forgalom idején szolgálatban lesz minden ki. reméljük, hogy a nagy erőfeszítésnek meg is lesz az eredménye, az utasok meglepődve szólnak majd a mávaut munkájáról.
/mti/

bb 8. gépesítik a műszaki tanácsadást

i sl/ter-lm vg

1961. december 19.

a kgm műszaki fordító vállalata mintegy 20 ország több-száz cégével létesített kapcsolatot, s külföldről rendszeresen megkapja a legújabb gyártmányok leírását. a sokezer dokumentum igen nagy segítséget jelent a különféle üzemek jellegének legmegfelelőbb gépek beszerzéséhez, s ötletekkel is szolgál gyárainak korszerűsítéséhez. a gazdag anyagot eddig még sem tudták kellőképpen kihasználni, a leírások nagy tömege, áttekinthetlensége miatt. ezért most a vállalat gépesíti a műszaki tanácsadást. lyukkártya rendszerre - l működő félautomata berendezést szereztek be, amely a többtízezer leírás közül pontosan azokat választja ki, amelyekre az érdeklődőknek szükségük van. az üzemek megbízottai percekben belül választ kaphatnak arra, hogy egy-egy külföldi cég legújabb milyen új gyártmányokkal jelent meg a világpiacon, de olyan részletekről is azonnal tájékoztat, hogy melyik a legújabb típusú tornyos, vagy dobrendszerű revolver-eszterga, hol állították elő a legújabb automata-karusszel, vagy vonósorsós esztergatípust, marógépet, furógépet, stb. a gép által kiválasztott műszaki leírások mellett a legtöbb esetben a gép fényképe, vagy rajza is megtalálható.

a gépesített műszaki szolgálat megszervezése most fejeződött be, s két-három héten belül megkezdí működését a technika házában. /mti/

9.25

10.30

- 5 -

Kkk

bb. 7. mit vásároltunk 1961-ben? - kevesebben vettek készruhát, többen háztartási gépet és televíziót - kilenc százalékkal emelkedett az önkiszolgáló éttermek forgalma

i ta ke/gy/vg

1961. december 19.

bár az 1961-es év még nem ért véget, sőt éppen most a legnagyobb a forgalom az üzletekben, a kereskedelem már felmérte az év áruforgalmának eddigi tapasztalatait, mint az illetékesek elmondták, a kereskedelmi forgalom az eltelt 11 hónap alatt a sokéves átlagtól eltérően alakult és így igen sok érdekességet mutat.

míg borsod megyében 6, baranya megyében pedig 4 százalékkal emelkedett a kereskedelmi forgalom, békés, szolnok és tolna megyében a tavalyi szinten maradt, az ipari területeken a növekvő vásárlóerő következményeként megváltozott az árukereslet is, a szokásosnál ezért jóval több értékes fogyasztási cikket kellett szállítani az ipari megyék szaküzleteibe, országsszerte növekedett az élelmiszerfogyasztás érdekesen alakult az idén a vendéglátóipari forgalom, míg az elmúlt években az ugynevezett hagyományos vendéglátó iparnak volt nagyobb a látogatottsága, az idén az önkiszolgáló üzemi éttermek sikeréről számolhatnak be az illetékesek, 1961. november végéig az önkiszolgáló üzemi vendéglátóhelyek forgalma 9 százalékkal növekedett, a vártnál jóval több hidegkonyha terméket, cukrászsüteményt és félkész ételt is eladott a kereskedelem, jövőre ezért ezekből a cikkekből lényegesen többet hoznak forgalomba.

több érdekes jelenséggel találkoztak a szakemberek az 1961. évi iparcikkforgalom elemzésénél is, az összes árucsoportok közül csupán a ruházati cikkek iránt csökkent a lakosság érdeklődése, a vártnál jóval kevesebb készruhát, fehérneműt és méterárut vásároltak, a műszaki üzlet viszont szinte az év minden részében nagy forgalomról számoltak be, a lakosság 1961-ben igen sokat költött tartós fogyasztási cikkekre, megváltozott a közönség ízlése is, egyre inkább az értékes, finom kidolgozású készítményeket keresik, különösen nagy volt az érdeklődés az idén a butorféleségek iránt, de nagyon sokan vásároltak televíziót, magnetofont, rádiót és háztartási elektromos berendezéseket is, motorkerékpárt és kerékpárt a kereskedelem tapasztalatai szerint változatlanul vásároltak, a hűtőszekrényeket, a villamos tűzhelyeket és a fényképezőgépeket viszont a vártnál sokkal kevesebben keresték az ország boltjaiban.

/folyt. köv./

bb. 7. / mit vásároltunk... 1. folyt:/ gy

az iparcikkforgalom idei tapasztalataiból ezekben a változásoknak figyelembevételével a kereskedelem vezetői következtetnek az 1962-es év várható forgalmára, jövőre a televízió és személygépkocsi például változatlanul az érdeklődés középpontjában marad, az élelmiszerfogyasztás viszont 1962-ben valószínűleg nem haladja meg az ideit, az idényszerű forgalom tapasztalataiból arra következtetnek, hogy jövőre a tavaszi kereskedelmi igény forgalma sokkal nagyobb lesz, mint az őszié.

/mti/

..

bb. 6. csinosítják a vadászházakat

i so/j/gy/ká

1961. december 19.

a vadállomány szaporítása és minőségi javítása mellett mind nagyobb gondot fordítanak az erdőgazdaságok a régi vadászházak rendbehozására és újak építésére, az idén többek között átépítették a pilisi hubertus-lakot, elkészült a galgamácsi vadászház és a bugaci vadásztanya, a karancsberényi vadászházat szabó istvánnak, a népművészet mesterének butoraival rendezték be.

/mti/

..

bb. 11. camping-város lesz balatonföldváron

fm/ke/gy/fm

1961. december 19.

balatonföldvár a balaton déli oldalának egyik legkedveltebb üdülőtelepe, a nyáron nagyobb volt az idegenforgalom földváron, mint a balatonpart fővárosában siófokon, ezt nagymértékben elősegítette a 120 sátorból álló 300 személyes camping-tábor, jövőre a tábort szinte várossá alakítják, az üdülőtelep főutvonaláról új betonutat építenek a táborba, az ut még ebben a hónapban elkészül, a tábor központjában új üzleteket létesítenek, s a nyári szezonban autószervert is működtetnek, a sátrak számát csaknem kétszeresére növelik.

/mti/

..

9.40

10.30

kk

- 7 -

bb. 9. jól vizsgázott az első hazai tranzistoros szeizmikus berendezés

vid te/gy/szfn

1961. december 19.

a tatabányai szénbányászati tröszt megrendelésére gálfi jános, a geofizikai mérnökök gyára munkatársa, proch zoltán, budapesti rádiógyári mérnök és sédi lóránt, a geofizikai intézet kutatója elkészítették az első hazai tranzistoros szeizmikus berendezést.

a föld szerkezetének felderítésére, s a szénletelepek feltárását megelőző kutató munkára eddig használt szeizmikus berendezéseknek nagy hátránya, hogy gyártásukhoz import elektroncsöves erősítők kellenek. az új berendezéseken ezt a költséges alkatrészt könnyű és olcsó tranzistorral helyettesítették. a többi alkatrész is hazai gyárakban készült. így a műszer ötszázezer-egymillió forint helyett mindössze harmincezer forintba került. a régi berendezéseket nagy súlyuk miatt csak műszerkocsikba beépítve, külszíni kutatásra használhatják. a tranzistoros készülék előnye, hogy bányabéli vizsgálatokra is alkalmas, mert a 12 erősítő egységből álló műszer súlya mindössze tíz kiló, s a szűk földalatti bányafolyosókban is könnyen viszi egyetlen ember.

a három ujtóról elnevezett gpe-12 jelzésű hordozható szeizmikus berendezéssel a nagygyógyai szénmedencében és tata környékén végezték az első kutatásokat. az új műszer kiválóan vizsgázott: pontosan kimutatta a triászfelszín mélységét és azokat a földalatti vetőket, amelyeket a korábbi geológiai vizsgálatok alapján feltételeztek. a tranzistoros berendezés az eddiginél jóval nagyobb, nyolcszázszerezes, sőt egymilliószoros erősséggel regisztrálta a robbantásokkal előidézett rezgéshullámokat. a régi készülékek csak akkor tudják jól felfogni a rezgéshullámokat, ha azokat 15-25 méter mély lyukakban, nagymennyiségű robbanóanyaggal idézik elő. a nagy érzékenységi tranzistoros műszer tökéletes működéséhez viszont elegendő volt 2-4 méter mély lyuk és 50-70 százalékkal kevesebb robbanóanyag. így az új eljárás nemcsak gyorsabb, hanem olcsóbb is: egy kilométeres szelvény kutatása tízezer forinttal kevesebbe került mint eddig.

az új műszert rövidesen a bányákban is kipróbálják, ahol elsősorban a tatabányai szénmedence karszvíz elleni védőrétegeinek pontos vastagságát és elhelyezkedését állapítják meg. ezzel megkönnyítik a vízbetörések elleni védekezést.
/mti/

10. 10

- 8 -

1025

mti

bb. 10. szénletelepen és lajta-hanságban már szerelik a forrólevegős szárítóüzemek gépi berendezéseit - 1961-ben a lucerna-szárítás új módszereit vezették be az állami gazdaságok

i so/gg/gy/ká

1961. december 19.

tavaly az állami gazdaságokban is még legyeduralkodó volt a pillangós takarmányok rendszeres szárítása. az 1961-es évben az egyik legjelentősebb fejlődést ezen a téren érték el: az állványos szárítás aránya ma már több mint negyven százalékos, a hideglevegős szárításé 14.2, a meleg- és forrólevegősé pedig 1 százalékos volt.

a korábban használaton kívül levő ventilátorokból háromszáz-tízet átalakítottak és üzembe helyeztek, ezenkívül kétszáz új ventilátort szereztek be. a német demokratikus köztársaság takarmányszárítási szakembereinek segítségével térképet készítettek a levegő páratartalmának alakulásáról, s így meghatározták a szárítás legkedvezőbb időszakait. két helyen meleg, illetve forrólevegős szárítóberendezést szereltek fel.

az év legjelentősebb eredménye, hogy 14 helyen megkezdődött újabb forrólevegős szárítóüzem építése és szénletelepen, valamint a lajta-hanságban már szerelik a gépi berendezéseket is. a következő idényben mind a tízennégy szárító üzemelni fog. környékükön körülbelül ezer holdon természetesen öntözött lucernát.

a tervek szerint az ötéves terv végén az állami gazdaságok lucernatermésének 4-5 százalékát forrólevegős szárítással lucernalisztté dolgozzák fel és jelentősen növelik a hideglevegős szárítás arányát is

/mti/

10. 15
1025

- 9 -

mti

bb.17. fénycsővilágítás a sertésólakban

vid ká/j-lm bs

1961. december 19.

a tótkomlói viharsarok termelőszövetkezetek gazdaságában télen sem szünetel az építkezés; a saját éltetőbrigád egymás után hozza tető alá az istállókat, ólakat, a nyáron fejezik be egy korszerű sertéstelep építését, ahol 120 anatóciát és 250 süldőt helyezhetnek el. az új sertésólakba fénycsővilágítást szerelnek fel./mti/

--

bb 12. brecht: svejk a második világháborúban című szatirájának magyarországi bemutatója kaposvárott

vid hmé-lm fm

1961. december 19.

a kaposvári csiky gergely színházban megkezdtek bertold brecht svejk a második világháborúban című szatirájának próbáit. a darabot szilágyi sándor rendezi, svejk szerepét fillár istván jászai-díjas művész alakítja.

a svejk a második világháborúban című szatira magyarországi bemutatóját január 5-én tartják./mti/

--

bb 20. muzeumi szakkör szolnokon

vid ke-lm fm

1961. december 19.

a szolnoki beloiannisz uti általános iskola tanulói muzeumi szakkört alakítottak. a kör tagjai a tiszaparti város történelmi emlékekben gazdag helyein több értékes török-korabeli korsót, edénytöredéket, ósrégi szerszámot találtak. az iskola muzeumi szakköre eddig több mint kétezer darab értékes régiséget gyűjtött össze. a gazdag anyag képezi alapját az iskola, - a megyében egyedülálló - muzeumának. /mti/

--

- 10 -

10.20

1040

12/2

bb 25. egymilliókilencszázezer forint helyett kétmillióháromszázezer a vártnál többet adott a lakosság a 18. kerületben

i di/ke-lm sr

1961. december 19.

a 18. kerületi tanács legutóbbi ülésén megnézték a városrész gyarapodásának, fejlődésének ezévi eredményeit, s összegezték a társadalmi munkák értékét is. megállapították, hogy pestlőrinc és pestimre lakossága az idén a vártnál többet adott, jelentősebb részt vállalt szűkebb hazája csinosításából, gazdagításából. az év elején arra számítottak, hogy a lakosság hozzájárulása két millió forint alatt marad. az előirányzatot azonban már december közepére túlteljesítették; az eddig elvégzett társadalmi munkák értéke 2.333.000 forint.

a 18. kerület lakosai különösen a vízvezetékhalózat bővítéséből, az utak építéséből és javításából, valamint az oktatási és egészségügyi intézmények támogatásából vették ki részüket. segítőkészségük kétszeresen hasznosnak bizonyult. nemcsak azzal könnyítették meg a tanács dolgát, hogy kevesebbet kellett költenie a fejlesztési tervben szereplő munkákra, hanem azzal is, hogy az előirányzottnál több építkezést, bővítést stb. végeztek el a kerületben. a vízvezetékhalózat például a tervezett 4 kilométer helyett csaknem 6 és fél kilométerrel növekedett. ezenkívül a lakosság közreműködésével kapott új burkolatot egész sor utca. társadalmi munkások segítettek a thököly uti parképítését is.

az oktatási intézmények több mint 650.000 forint támogatást kaptak a kerület lakóitól. a szülői munkaközösségek kezdeményezésére 400.000 forintért javították a ,,papák,, a kerítések, a zárakat, festették az ajtókat, ablakokat, tantermeket. társadalmi munkások parkosították a martinovics téri, a józsef attila utcai ovoda kertjét és ők segítettek az engels frigyes utcai és az ady endre uti iskola politechnikai műhelyének építését. a tanács önkéntes segítőitársai ezenkívül számos beruházás tervrajzait is kidolgozták. így például elkészítették egy körzeti orvosi rendelő építésének dokumentációját./mti/

--

- 11 -

10.25

1045

12/2

bb 13. négyszáz lakóbizottság dunaujvárosban

vid fm/ke-Lm fm

1961. december 19.

a hazafias népfront dunaujvárosi bizottsága évekké-
zelőtt megalakította a lakóbizottsági munkacsoportot, amely
400 lakóbizottságot szervezett a házak gondozására, a társadalmi
együttélésben esetleg adódó viták kiküszöbölésére. a 400 bizott-
ságban kb 1.200 dunaujvárosi dolgozik. több mint száz házban
társadalmi munkában újrafestették a lépcsőházakat. gondozzák a
lakóházak környékét. több helyen játszó területet biztosítottak
a gyerekeknek. másutt megszervezték a gyerekek felügyeletét a
játszótereken. eredményesen léptek közbe olyan esetekben is, ami-
kor a lakók között valamilyen vita támadt. a tanács vezetőivel
folytatott tárgyalás után tovább akarnak lépni a társadalmi ön-
igazgatás útján, és egyes lakóbizottságokat kisebb hatósági jog-
körrel ruháznak fel. így pl. az óvodai és bölcsődei felvételeknél
meggallgatják a lakóbizottságok véleményét, s a házirend megsérté-
se esetén is figyelembe veszik szavukat. kezdetben 43 lakóbizottság
jogkörét bővítették, s ha a kísérlet beválk, fokozatosan valamennyi
dunaujvárosi lakóbizottság bekapcsolódhatna a társadalmi önigazga-
tásba./mti/

..

bb 22. nagyobbterületű, korszerűen szervezett erdőgazdaságok a
délnyugat-dunántúlon

i so/j-Lm bs

1961. december 19.

a szakmai felkészültség a gépesítés növekedése nemcsak
a mezőgazdaságban teszi lehetővé a nagyobbterületű üzemek létre-
hozását, hanem az erdőgazdálkodásban is. 1962. január 1-től dél-
nyugat-dunántúlon két erdőgazdaságot, a sárvári és a nagyatádi
megszüntetik, a kaposvári, a zamárdi és a szombathelyi erdőgazdaság
területét pedig jelentős mértékben megnövelik. a kaposvári
erdőgazdaság területe például 66.000 hektárra nő, ahonnan 220.000
köbméter fát termelnek ki, több mint 200 millió forint
értékben. a szombathelyi erdőgazdaság területe 55.000 hektárral
növekszik. az összevonás lehetővé teszi, hogy ezentúl minden erdő-
személ legyen erdőmérnök, a gépeket és a szakmunkásokat pedig a
legfontosabb munkákhoz irányíthatják. az összevont erdőgazdaságok-
ban lényegesen csökken az önköltség és egy-egy tájegységre körül-
tekintőbben dolgozhatják ki a fejlesztési terveket./mti/

- 12 -

10.32

bb 26. más autóján sétakocsikázott - tizenöt hónapi börtönre
ítélték

i bc/hné-Lm bs

1961. december 19.

ács ferenc budapesti lakos, büntetéséből szabadulása
után munkakerülő életmódot folytatott, többször idegen jármű-
vekkélc kocsikázott. egy vállalati személygépkocsit tolt ki a
hegedüs gyula utca egyik házának udvaráról. észrevették, s ezért
a kocsival nem tudott elhajtani. másnap újból megjelent ott.
idegen kulccsal sikerült a járművet elindítani, majd ismerősei-
vel több mint 100 kilométert kocsikázott, aztán a felka utcában
hagyta az autót. máskor a parkirozó helyről vezetett el személy-
gépkocsit és motorkerékpárt és a kocsikázás után visszavezette
őket a várkozó helyre.

a fővárosi bíróság jogerősen egy év és három hónapi
börtönre ítélte ács ferencet./mti/

..

bb 27. kihirdették a „munkáséletmód hagyományai„ 1. országos
gyűjtőpályázatának eredményeit

i fe/tm-Lm sr

1961. december 19.

a legujabbkori történeti muzeum által meghirdetett
„munkáséletmód hagyományai„ 1. országos pályázata végetért.
mintegy öt és félezer oldal terjedelmű a pályázatra beérkezett
száz dolgozat. a muzeum bírálóbizottsága a 2000 forintos nagydíjat
szilvgyi irén székesfehérvári levéltári őrnék ítélte oda
„munkáséletmód és a munkásság mozgalmai fejer megyében„ című
munkájáért. első díjat /1200 forintot/ nyertek: dr. áfra jános,
a „dél-pestvidéki peremvárosok munkásosztályának kialakulása,
politikai, szakszervezeti és kulturális mozgalmai 1890-1930„
között, „pálinkás józsef „forradalmi dalok 1920-1944 évek-
ből„ tauszig béla „egy gyár története és a munkások életkörü-
lményei„ című munkával. a bírálóbizottság ezen kívül három pálya-
művet második díjjal, 11-et harmadik, és 13-at negyedik díjjal
tüntetett ki, 28 pályázót pedig könyvjutalomban részesített.

a pályázat sok értékes adattal gazdagította a magyar
munkásság multbeli életkörülményeinek megismerését, hozzájárult a
kevésbé ismert emlékek feltárásához. a legujabbkori történeti
muzeum a most szerzett tapasztalatok alapján úgy döntött, hogy a
pályázatot a jövő esztendőben is meghirdeti./mti/

10.42

- 13 -

bb 15. megkezdődött az üzempróba a korszerűsített zalahalápi kőbányában

vid sz/ke-lm

1961. december 19.

a zalahalápi kőbányát 52 millió forintos költséggel az ország egyik legkorszerűbb bányájává fejlesztették. a korszerűsítés határidejét az év utolsó napjára tüzték ki, de a dolgozók áldozatkészségének eredményeként már december elején megkezdheték az üzempróbát.

a bánya teljesen gépesített. a 40-50 tonnányi, - robbanóanyaggal leomlasztott - hatalmas kőhalmazt villanybaggerekkel rakják dőmperekbe. a nagytörőbe került követ a kisebb törőbe, majd onnan a bunkerekbe gumiszalag viszi. a meddő anyagot vibrációs berendezéssel választják el. a bunkerekből több mint 1 kilométer hosszú függősinpályán jut el a kő az osztályozóba, ahol a különválasztott nagyobb darabokat tovább aprózzák. csak a korszerű utépitéshez legalkalmasabb ugynevezett nemeszuzalékat, az 5-12 milliméter szemmagyságu zuzottkővet töltik vasuti kocsikba. a vagonrakodó teljesen automatizált, tehát a kő emberi kéz érintése nélkül, elejétől végig gépi uton kerül a bányából a vasuti kocsikba.

a korszerűsített bánya gépi berendezése az eddigi próba során jónak bizonyult. a kő termelés már elérte a napi 400 tonnát. a bánya teljes kapacitása az újév első napján kapcsolódik be a termelésbe./mti/

--

bb 23. mozart - schubert-est az egyetemi színpadon - szilveszterkor: az ostor együttes vendégjátéka

k s/tm-lm sr

1961. december 19.

december 19-én az állami operaház művészei látogatnak el az egyetemi színpadara, ahol mozart és schubert műveiből adnak műsort. a hangversenyen többek között lászló margit, és kishegyi árpád is fellép. a mozart-schubert-est második részét a televízió is közvetíti.

az év utolsó napján az egyetemi színpadon a dunaujvárosi ostor együttes mutatja be műsorát. az előadáson mezei mária, toldi mária, szegedi gyula és az ifjusági táncdal együttes is közreműködik./mti/

--

10.50

- 14 -

bb 14. új, nagyteljesítményű kohó ózdon

vid te-lm ki

1961. december 19.

az ózdi kohászati üzemekben a régi, kisebb teljesítményű 2-es számú olvasztót már korábban letontották és helyén jóval nagyobb térfogatu, korszerű kohó építését kezdték meg. a csaknem ötszáz köbméter térfogatu olvasztó építése befejezéshez közeledik. az olvasztó páncélzatát, amelyhez mintegy ezer-öttszáz tonna vasszerkezetet használnak fel, már felszerelték és végeztek a tűzálló falazással is. a gépészeti berendezések egy részénél megkezdtek az üzemi próbákat. a napokban hozzáfognak a kohó szállításához és előreláthatólag az új olvasztót az év végén átadják üzemelésre.

az új, automatikus berendezésekkel ellátott kohóban naponta mintegy 80-100 tonnával olvaszthatnak majd több vasat, s így jelentősen javult az acéműnyersvas ellátása. az építés érdekessége egyébként, hogy nagyipari létesítménynél első ízben itt alkalmazták sikeresen az ugynevezett elektromos talajszilárdítást. a régi kohó alapja ugyanis a sok talajvíz miatt erősen meglazult, s a több ezer tonna súlyú építményt nem bírta volna el. ezért a kohó alapját elektromos áram útján magnéziumkloriddal és vízüveggel erősítették, szilárdították meg./mti/

--

bb 24. megjelent a művészettörténeti ábc

t ms/tr-lm sr

1961. december 19.

az akadémiai kiadó gondozásában, terra kiadásban most jelent meg a művészettörténeti ábc című népszerű művészettörténeti kézikönyv. a több évtizedes hiányt pótló könyvet kiváló szakemberek írták. a munka három részre tagolódik. az első, lexikális részben 4.800 cikk és körülbelül ezer szöveg között ábra tájékoztatja az olvasót a képzőművészetek és az iparművészetek egyes ágairól. ismerteti a technikai eljárásokat, művészeti stílusokat és irányokat, esztétikai fogalmakat. tájékoztat az egyes országok művészetéről, a jelentősebb muzeumok, képtárak anyagáról és a kiemelkedő műalkotásokról. ezt követően időrendi sorrendben rövid összefoglalásokat ad a különböző művészeti korszakokról, kapcsolatban az illető korok általános történelmével. a kronológiát 86 képes tábla illusztrálja, amelyek a legkiemelkedőbb műalkotások reprodukcióit tartalmazzák. a befejező rész annak az 1.800 művésznek adatait foglalja magában, akiknek alkotásai szerepelnek a könyvben. az új, népszerű, tudományos munka nagy segítséget ad a képzőművészeti alkotásai iránt érdeklődőknek./mti/

11.05

- 15 -

bb 16. talajvédelmi ankétot, zöldtrágyázás bemutatók, ezüstkalászos találkozók - eredményes munkát végeztek 1961-ben a hazafias népfront akcióbizottságai

i so/j-lm ká 1961. december 19.

a hazafias népfront kezdeményezésére tavaly akcióbizottságok alakultak a legfontosabb mezőgazdasági feladatok megoldásának elősegítésére. ezek a bizottságok az idén széleskörű tevékenységet fejtettek ki

a „gazdagodjanak szántóföldjeink„ akcióbizottság a talajvédelmi tennivalók ismertetésére főleg a történelmi borvidékeken ankétokat tartott és megkezdte a közös védekezés szervezését. az év elején és a nyár folyamán tokajhegyalján: tarcalon, tolcsván és sátoraljaujhelyen, később zirc-aklípusztán, balatonfüreden és somlóvásárhelyen beszéltek meg a termelősövetkezeti és állami gazdasági vezetőkkel a tennivalókat. az országos talajvédelmi tanáccsal együttműködve felhívták a figyelmet arra is, milyen mezőgazdasági gépekkel lehet az erózió veszélyeztetett területeken eredményes munkát végezni. javasolták a váltvaforgató gépek és egyéb mezőgazdasági gépek gyártását.

a zöldtrágyázás legjobb módszereinek ismertetésére pest, bács, csongrád és somogy megyében tartottak bemutatókat. szabolcsban ajtai ödön, tudományos kutató irányításával ismertette a homokjavítás tudományos tapasztalatait a hazafias népfront megyei bizottsága.

a biogáz felhasználásának szélesebbkörű elterjesztését külön munkacsoport szervezi, amely az idén felmérte a telepek helyzetét. a „szaktudással a többtermelésért„ bizottság a földművelésügyi minisztériummal együttesen nagy sikerrel rendezte meg az ezüstkalászos gazdák találkozóját.

a szakköri munkával foglalkozó bizottság az idén a debreceni és a mosonmagyaróvári mezőgazdasági akadémián szervezett tapasztalatcserét a szövetkezeti gazdák részére. a hazafias népfront kezdeményezésére a mezőgazdasági technikumok közül több vállalta egy-egy termelősövetkezeti szakkör patronálását./mti/

11.20.

- 16 -

bb 18. hazánkban 100.000 hold lápterület hasznosítható - keszthelyen kidolgozták a láptalaj javításának módszereit

vid ká/j-lm bs

1961. december 19.

dr. belák sándor, a keszthelyi mezőgazdasági akadémia igazgatója és tóth andrás tudományos kutató hosszas kísérletek után kidolgozta a lápterületek mezőgazdasági hasznosításának módszereit. tapasztalatok szerint e talajok javításának, telkesítésének nélkülözhetetlen feltétele az egész területet érintő, általános vízrendezés. csatornarendszerrel gondoskodni kell arról, hogy a vizet elvezető árkok alkalmasak legyenek víz-utánpótlásra, intenzív mezőgazdasági kultúráknál altalaj-öntözésre is. a vízrendezési költségek a számítások szerint hamar, 3-4 év alatt megtérülnek. a költség holdanként 2000-3000 forint, de megfelelő érokhuzó gépekkel a kiadás tovább csökkenthető. a vízrendezést követően a telkesítés aránylag könnyen elvégezhető. a kísérleteknél megállapították azt is, hogy a tápanyagok közül elsősorban a káliumot és a foszfort kell pótolni. e műtrágyák adagolásával a láptalajokon ipari, kertészeti, takarmány és gyógynövények sikeresen termesztők. a keszthelyi mezőgazdasági akadémián kidolgozott módszerekkel a lápkísérleti telepeken holdanként 200-250 mázsa burgonya termett. átlagon felüli termést hozott a kender és a mentaszéna is. a sítókukorica holdankénti hozama megközelítette a 400 mázst. a gyakorlati tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a lápvidékek termése három-négyszeresen is felülmúlja a homoktalajokét.

a keszthelyi szakemberek szerint hazánk 172.000 holdnyi lápterületéből 100.000 hold alkalmas nagyüzemi mezőgazdasági hasznosításra./mti/

..

bb 19. felkészültek a téli csibenevelésre a termelősövetkezetek

vid ká/j-lm bs

1961. december 19.

a baromfitenyéztéssel foglalkozó termelősövetkezetek mind nagyobb számban vállalkoznak téli csibenevelésre. ezt teszik a békés megyei közös gazdaságok is, amelyek eddig 705.000 csibére nyújtották be igényüket a keltetőállomásoknak. az állomásokon a keltetés ezekben a hetekben sem szünetel, úgyhogy folyamatosan adhatják át a pelyhes jószágokat a szövetkezeteknek. egyedül a sárréti termelősövetkezetek 138.000 napocsibét kértek a téli hónapokra. a füzesgyarmati vörös csillag tsz baromfitelepére már meg is érkezett az első csibeszállítmány. a 11.000 aprójószágot jól fűtött csibeólakban ápolják a szövetkezeti leányai és asszonyai.

/folyt.köv./
11.30

.. 17 -

bb 10. / felkészültek...folyt./-lm

a beregi és a nyírségi tájon gazdálkodó termelőszo-
vetkezők a kihasználatlan, régi istállókat alakították át léti csibene-
velésre, sőt helyenként a dohánycsomózókat is erre a célra haszno-
sítják. egyedül a tarpai győzelem termelőszo-
vetkezőzet 24 nem hasz-
nált istállót alakított át saját erőből szellős, világos nevelővé.
a megfelelő hőmérsékletet fűrészpóros kályhával biztosítják, a
napfényt pedig kvarclámpákkal pótolják. az érdeklődésre jellemző,
hogy tavaly télen alig 20.000 csibét neveltek fel a szabolcsi
termelőszo-
vetkezőzetek, jövőre pedig csak január hónapban több mint
80.000 csibét visznek el a keltetőállomásokról, hogy február végére,
március elejére rántanivaló csirkét szállíthassanak a fővárosi
és az iparvidékek piacaira./mti/

--

bb 21. öt utcája, hatszán lakása és tíz üzlete van már a tisz-
szederkényi új városnak

vid szf/te-lm

1961. december 19.

borsod megyének a tiszával határolt délkeleti részén, ahol
már működik az ország egyik legnagyobb erőműve, a tiszapalkonyi
erőmű és gyorsuló ütemben épül a hatalmas tiszavidéki vegyikombi-
nát, mindjobban terebélyesedik az új üzemek dolgozóinak 15.000
lakosra tervezett városa.

a tiszaszederkény határában kialakuló új városban az
idén körülbelül 35 millió forint értékű építőmunkát végeztek el.
befejezték a nyolcszáz személyes, központifűtésű, társalgókkal és
játékszobákkal felszerelt munkásszálló építését. januárban már meg
is nyitják. a tiszavidéki vegyikombinát műtrágyagyára szerelői-
nek otthona lesz, amíg tart az építkezés. az idén 77 új lakást adtak
át, száznegyvenkettőt pedig tető alá hoztak. az új házakban husz-,
zöldszög- és textilboltot rendeztek be. szilveszterkor megnyitják a
250. személyes új vendéglőt és éttermet. a város 12 tantermes
iskolájában elkészült a 24 méter hosszú és 14 méter széles korszerű
tornacsarnok, amelyben a tanulók jövőre kezdik meg a testedzést.
a szakorvosi rendelőbe röntgen berendezést vásároltak, s így a
betegeknek jövőre már nem kell miskolcra utazniok vizsgálatra.

az ideai beruházásokkal a tiszaszederkényi újvárosnak
már öt utcája, 600 lakása, két munkásszállója, szakorvosi rendelő-
je és tíz korszerűen felszerelt üzlete van. az új utcákban a régi
izzólámpákat most fénycsővel cserélik fel./mti/

11.54

- 18 -

bb 28. több mint 74.400 hold zöldség termelésére szerződtek
eddig a termelőszo-
vetkezőzetek - fagykár megtérítést kapnak a korai
paradicsom termesztésére vállalkozó termelőszo-
vetkezőzetek

vid ö kz szb ká

1961. december 19.

a szövosz illetékes munkatársainak tájékoztatása szerint az
utóbbi hetekben országszerte meggyorsult a burgonya és a zöldség
termelési szerződések kötése. a földművesszo-
vetkezőzetek megyei ér-
tekesítő központjai eddig több mint 15.600 hold új burgonyára,
csaknem 70.000 óburgonyára és több mint 74.400 hold zöldségfélé-
re kötöttek szerződést a közös gazdaságokkal. ez gyakorlatilag azt
jelenti, hogy szö-
vetkezőzeti gazdaságaink a szerződések termelésre
tervezett terület csaknem 80 százalékát máris lekötötték. egyes
cikkek tekintve még jobb a terv és a teljesítés aránya. az új
burgonyára, zöldséggyomára és a görögdinnyére kötött termelési szer-
ződések aránya például már meghaladja a 100 százalékot. kései ká-
posztából a tervezett terület 95.4, zöldséppaprikából 93.3, vöröshagy-
mából 88.7, zöldségborsóból 83.4, fokhagymából 83.2, uborkából 83.3,
sárgarépből pedig 80 százalékára kötöttek eddig szerződést. az
átlaghoz mérten némileg talacsonyabb az arány óburgonyánál és pa-
radicsomnál. az előbbiből a tervezett területnek még csak 73.9, az
utóbbiból pedig 78.5 százalékára kötötték meg a termelési szerző-
déseket. leglassabban a retek, a saláta, a torma, a zeller, a kar-
fiol, a karalábé, a spárga és a spenót termelési szerződéskötése
halad.

az ország 19 megyéje közül békésben érték el a legjobb eredményt.
itt a megyei és a járási tanácsok illetékes szervei az első perc-
től kezdve nagy felelősségérzettel segítették a földművesszo-
vetkezőzeti szakemberek és megbízottak szerződéskötési munkáját. nem ki-
sebb mértékben segítette elő a munka sikerét az, hogy a megye zöldség-
termelő területein - gyulán, újkígyóson, eleken, békéscsabán
és más körösvidéki termelőszo-
vetkezőzetekben a rendkívül nagy száraz-
ság ellenére az idén is jól jövedelemzett a zöldségtermesztés. ez
a magyarázata annak, hogy az említett vidék közös gazdaságai jövő-
re kerekén 2.500 holddal növelik zöldségtermő területeiket. a primör-
ártermesztés mellett nagy gondot fordítanak a korai szabadföldi
termesztésére is. a törekvés megvalósítása érdekében kiterjedte-
ben végeznek palánta előnevelést, s huszonnégyezerrel gyarapítják
melegágyi ablakkereteik számát. gyulán és környékén rátérnek a kora i
káposztatermesztésre.

/folyt.köv./

13.35

- 19 -

bb 28. /több mint 74.400 hold... 1. folyt./- szb

ebből a jól jövedelmező és keresett zöldség éléből a jövő év tavaszán mintegy 12.000 mázsát adnak közfogyaszásra. jól fizet ezen a vidéken a vöröshagyma is. ebből, az idejéhez viszonyítva, mintegy 500 vagonnal természetnek többet.

az ország első termelészövetkezeti megyéjében, győr-sopronban, eddig a tervezett terület 95 százalékára kötötték meg a szerződéseket. ezzel a megye közös gazdaságai mintegy 2.000 vagonnyi zöldség szállítására vállalkoztak. két igen figyelemreméltó termelés technikai változás is tapasztalható a megyében. megszüntetik a terület felaprózódását: kevesebb növényt termelnek, de egy-egy fajta nagyobb területen. a honos zöldségfélék általában visszakerülnek a hagyományos területekre, ami gyakorlatilag azt jelenti, hogy a legjobb talaj és éghajlati adottságok mellett termelik őket. így például a szigetközben a káposzta termelésre, hegykőn, kunszigeten és környékén pedig a petrezselyemgyökér termesztésére, specializálják, magukat a közös gazdaságok.

hasonló törekvések tapasztalhatók baranyában is, ahol jövőre ugyancsak minden eddiginél nagyobb területen - mintegy 3.000 holdon - kertészkednek. korábban itt is elaprózták egy-egy zöldségféle területét, s ezáltal növekedtek a ráfordítási költségek. jövőre átlagosan 8 holdas paradicsomtáblákat és 10 holdas paprikatáblákat alakítanak ki. ebben a megyében egyébként igen jó, gyakorlatban is kitűnően bevált módszert alkalmaztak a szerződéskötésnek. a megyei értékesítő központ szakemberei már a nyár végén végigjárták a nagyobb termelészövetkezeteket és megvizsgálták, hogy az adottságok, a munkaerőhelyzet és a szakértelmet figyelembe véve milyen zöldséget és mekkora területen volna érdemes termelni az adott közös gazdaságban. a szerződések megkötése ezek után a megbeszélések után már szinte csak formalitás volt, hiszen a területnagyságban lényegében már ezeken a megbeszéléseken megállapodtak. e módszer eredményeként december közepére a teljes tervezett területre megkötötték a szerződéseket, sőt egyes cikkekből, mint például paradicsomból, paprikából, sárgarépából és hagymából már túl is teljesítették a tervet.

/folyt.köv./

13.45
17.30

- 20 -

bb 28. /több mint 74.400 hold... 2. folyt./- szb

a jó eredmények mellett igen kirívó komárom megye 54.1, csongrád megye 68.7 és szabolcs-szatmár megye 69.3 százalékos teljesítménye, bár az utóbbi napokban ezeken a helyeken is javulás tapasztalható. csongrád megyében, szentesen, ahol a korai karalábé holdanként 24.000 forintot jövedelmezett a tavalyi 300 hold helyett az idén 400 hold karalábé termesztésére szerződtek. befejezéshez közeledik a megyében a fűszerpaprikatermelési szerződések kötése. a tiszta-maros szögben hagyományosan termesztett korai új burgonyából ugyancsak teljesítették az ezer holdas szerződéses tervet. a 6.700 holdra tervezett hagymatermő területből eddig 5.400 holdat kötöttek le szerződéssel.

a burgonyatermelési szerződések kötésében azok a megyék járnak az élen, ahol a korszerű agrótechnikai eljárások széleskörű alkalmazása következtében az idei aszályos évben is jó volt a termés. burgonyából az előirányzott területnek szolnok megye 137.8, békés megye 119.6, heves megye 96.3, hajdu-bihar megye 95.4, fejér megye 94.4, vas megye pedig 94 százalékát szerződte le. a két legjelentősebb burgonyatermő megyében, szabolcs-szatmárban és somogyban, azonban csupán 67, illetve 76.1 százaléknál tartanak, pedig ezekben a megyékben áll rendelkezésre a legtöbb vetőgumó is.

jól halad a paradicsom szerződtetés. a primőrparadicsom termesztésének biztonsága érdekében az illetékes földművelésügyi szervek úgy intézkedtek, hogy azok a termelészövetkezetek, amelyek április 20-ig kiültetik a paradicsomot, elfagyás esetén a szerződött feltől palántánként nyolc fillér kártérítést kapnak. /mti/

--

bb 31. arany- és ezüstkalászos gazdatalálkozó szolnok megyében

vid ká/j szb ká

1961. december 19.

szolnok megye községeiben és városaiban megkezdődtek az arany- és ezüstkalászos gazdatalálkozók. ezeken a találkozókon a nagy szakértelemmel rendelkező szövetkezeti gazdák azokról a feladatokról tárgyalnak, amelyek a második ötéves terv végrehajtásában a közös gazdaságokra várnak. kedden a kunhegyesi járás 150 ezüstkalászos gazdája tanácskozott a járási székhelyen. itt az egybegyűlteket oláh jános, a járási pártbizottság első titkára tájékoztatta a járás ötéves tervéről, a termésátlagok növelésének módszereiről. mezőterületen a város hét termelészövetkezetének kiváló gazdái gyűltek egybe, hogy megvitassák a következő évek növénytermesztési és állattenyésztési feladatait. /mti/

--

13.55
14.30

- 21 -

bb 29. időjárásjelentés

tm szb

196. december 19.

a meteorológiai intézet jelenti december 9-én, kedden 13 órakor:

a hideg idő tovább tart

nyugat- és közép-európában a sarkvidékről származó hideg légtömegek hatására kevésbé felhős, hideg az idő. a szovjetunió európai területén cilonáris időjárás uralkodik. itt sokhelyen havazik. tegnap a hőmérséklet legmagasabb értékei a skandináv félszigeten elérték a plusz 3-6 fokot. ugyanakkor nyugat- és közép-európában sokhelyen napközben sem emelkedett a hőmérséklet mínusz 2, sőt helyenként mínusz 8 fok fölé. hazánkban tegnap változó mennyiségű felhőzet volt, a déli határszélen és sopron környékén kisebb havazások is voltak. a csapadék mennyisége az egy millimétert sehol sem haladta meg. a szentgotthárd, budapest, sárospatak vonaltól északra 2-4 órán keresztül sütött a nap, ettől délre napsütés nem volt. napközben élénk, helyenként erős északias irányú szél fújt. a hőmérséklet 0 - mínusz 4 fokig emelkedett, hajnalban a levegő lenülésében elég nagy eltérések mutatkoztak. voltak helyek, ahol csak mínusz 6, máshol azonban mínusz 15 fokig hűlt le a levegő. ma reggel a tiszántul keleti részéből 4-12, pécs környékéről 7, sopron környékéről 4, kékestetőről pedig 12 centiméter összefüggő hóréteget jelentettek. budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke mínusz 2.4 fok volt, a sokévi átlagnál 2.9 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 3 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 775 milliméter, változatlan.

várható időjárás szerda estig:

felhős idő, többhelyen kisebb havazással, ónosesővel, mérsékelt északi, északkeleti szél, a hideg idő tovább tart. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 7-11, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap mínusz 1-5 fok között.

a duna vízállása ma reggel: 497 centiméter. /mti/

..-

14.10

- 22 -

bb 31. négyezeröttszáz mázsa élő hal kerül boltokba karácsonyra

1 tá./má szb vg

1961. december 19.

a kereskedelem tapasztalata szerint a fővárosban és vidéken évnyel-évre többet vásárolnak karácsonyra élő halat, s ezért az idén a tavalyinál jóval több élő halat hoznak forgalomba. a halértékesítő vállalat a főgazdaságokkal közösen már az elmúlt hónapban megtöltötte a két dunai haltároló uszályt élő ponttyal. december 20-án, a karácsonyi házi vásár kezdetén összesen 4500 mázsa élő halat osztanak szét a közért-boltok és a húsüzletek között. a vásárlást úgy is gyorsítják, hogy budapesten körülbelül tíz helyen alkalmi hal-árusító pavilont nyitnak. lesz ezenkívül az ünnepek előtt elegendő mélyhűtött hal is.

a kereskedelem a vidéki városokat is ellátja az idén friss élő hallal. a nagyobb városokban karácsony előtt elosztóhelyeket létesítenek, ahonnan a környező falvakba is szállítanak majd ponttyot. /mti/

..-

bb 32. kedden újabb három zala megyei községben gyúlt ki a villany

vid te szb ki

1961. december 19.

kedden zala megye újabb három községében, csüdén, kálócfán és börczöncén gyúlt ki a villany. a délnyugat-dunántúli áramszolgáltató vállalat most négy községbe, szilvágyra, bócskába, miháldra és zalakarosra összpontosította a szerelőket, hogy karácsonyra ezekben a községekben is felcserélhessék a petróleumlámpákat villanyégőkké. /mti/

..-

15.05

18.40

- 23 -

bb. 33. háromnegyed év mérlege - a budaepsti kisz fiatalok teljesítették a vegyipari védnökségben vállalat feladatokat

t Lv/tr/gy/sr

1961. december 19.

a kisz budapesti bizottságának székházában kedden megbeszélést tartottak a vegyipari gyárak építésénél vállalat kisz-védnökségről. a tanácskozáson résztvett a veszprém megyei párt-és kisz bizottság, továbbá a veszprém megyei vegyipari vállalatok, valamint a budapesti gépgyártó üzemek vezetői és kisz titkára.

juhos jános, a kisz budapesti bizottságának munkatársa elmondotta: az értekezletet azért hívták össze, hogy értékeljék a budapesti gépgyártó vállalatok fiataljai miként tettek eleget a vegyipariban vállalat védnökségből adódó feladataiknak. márciusban a maihoz hasonló értekezleten vitatták meg a teendőket. ezt követően a veszprém megyei vállalatok kiszesei felkeresték a budapesti üzemeket és a fővárosi fiatalokkal szocialista szerződéseket kötöttek a vegyipari gépek, berendezések szállítási határidejének rövidítésére.

bácskai béla, a veszprém megyei kisz bizottság tagja arról számolt be, hogy a fővárosi üzemek kisz szervezetei milyen segítséget nyújtottak az újonnan épülő veszprém megyei vegyipari gyárak határidő előtti felépítéséhez, illetve a berendezések szállítási határidejének lerövidítéséhez. megállapította, a fővárosi üzemek ifjúmunkásai, a vegyiműveket szerelő vállalat, a villamosgép- és kábelgyár, a vegyipari gép- és radiátorgyár, a budapesti hajtóműgyár, a szellőzőművek, a ganz-mávag, a csepeli transzformátor gyár, eleget tettek a szocialista szerződésben vállalt kötelezettségüknek. számos gépet, alkatrészt és nyersanyagot szállítottak jóval az eredeti határidő előtt, jelentősen hozzájárultak, hogy a péti nitrogénművek, az ajkai timföldgyár, valamint a medicolor vegyitermékek gyára a tervezettnél előbb kezdhesse a munkához. a veszprém megyei vegyipari vállalatok képviselői pedig elmondották, hogy az elkövetkezőkben milyen segítséget kérnek a fővárosi üzemektől, majd megállapították, hogy a jövő év elején a veszprém megyei, valamint a budapesti kisz szervezetek újabb szocialista szerződéseket kötnek. /mti/

16.00

- 24 -

bb 34. nagy részvét mellett eltemették latabár árpádot

t v hmé vm sr

1961. december 19.

kedden sokezer ember gyűlt össze a farkasréti temetőben, ahol nagy részvét mellett temették el latabár árpád színművészt, a fővárosi operettszínház tagját. a temetésen ott voltak meruk vilmos, a művelődésügyi minisztérium színházi és zenei főigazgatójának vezetője, az operettszínház vezető művészei, a magyar színházi képviselői, színészek, barátok, tisztelők.

a sirnál szlovák lászló, a fővárosi operettszínház igazgatója beszédében többek között elmondotta:

- a közönség nagyon szerette latabár árpádot közvetlenségéért, ragyogó humoráért. szerette, mert megadott neki a nevetetni tudás nagyszerű adománya és ő nem fukarkodott tehetségével: több mint három évtizeden át neveltette a publikumot. a közönség mellett mi is - kollégái, barátai - szerettük szakmai lelkiismeretességéért, művészi nyughatatlanságáért, a siker érdekében végzett fáradhatatlan munkájáért, önön erejét nem kímélő munkaszeretetéért. szerettük emberségéért, jóindulatáért.

a pályatársak és a színházművészeti szakosztály nevében rátonyi róbert bucsuzott az elhunytól. hangsúlyozta: latabár árpád humanista volt, igazi, nagy önfeláldozó művész, aki a színházat, a közösség, a kollégák érdekeit mindig előbbre helyezte önmagánál. alázattal és nagy szeretettel szolgálta a színpadot, a közönséget.

- önzetlen tanítómestere voltál a fiataloknak - mondotta rátonyi róbert -, akik között jónagam is sokat, nagyon sokat tanultunk tőled. példaképünk voltál és példaképünk maradsz egész életünkben.

a gyászbeszéd után latabár árpád sirját elborították a megemlékezés virágai. /mti/

16.19

- 25 -

bb 35. a szerelők megrövidítették a tataridőt: ezernyolcszáz kilométer ut megtételétől mentesítették a dőmpereket a tatabányai cementgyárnál

vid te szb ki

1961. december 19.

a tatabányai cement- és mészműveknél rövidesen befejezik az ugynevezett márgaleadó állomás építését. a hejőcsabai cementipari gépjavitó vállalat és a tatabányai gyár szerelői két évvel ezelőtt kezdtek hozzá a tízmillió forintos beruházáshoz. az építkezés idején folyamatos volt a gyár márgaellátása, december első napjaiban azonban megszüntették a kötélpályai szállítást, hogy a régi kötélpályát rákapcsolhassák az új márgaleadó állomásra. ekkor naponta 250 tonna márgát dőmpereken szállítottak a gyárba a több kilométerre levő bányából. a költséges szállítás drágította a cementtermelést, ezért a szerelők elhatározták, hogy a tervezett három hét helyett két hét alatt kapcsolják rá a pályát az új leadóállomásra. a szabadban dolgozók munkáját nehezítette a kemény hideg, mégis kora reggeltől sötétedésig dolgoztak és teljesítették ígéretüket: a tervezettnél egy héttel előbb, keddre befejezték az üzem szempontjából fontos munkát. ezzel a dőmpereket 1800 kilométer ut megtételétől mentesítették. /mti/

-.-

bb 38. csökkent az adminisztráció, javult a szervezettség, emelkedett a műszaki színvonal - sajtótájékoztató a tömegcikkipari átszervezésének tapasztalatairól

t sl/gg szb vg

1961. december 19.

két évvel ezelőtt kísérletképpen jelentős változások következtek be a tömegcikkipar szervezeti felépítésében. az iparigazgatóságot megszüntették, s hét önálló vállalatba tömörítették az iparág 36 üzemét. az átszervezés tapasztalatairól kincses István kohó- és gépipari miniszterhelyettes a magyar sajtó házában kedden tájékoztatta az újságírókat.

- az átszervezésnek kettős célja volt - mondotta, - kiiktatni egy közbeeső szervet, az iparigazgatóságot és a vállalatok összehívásával szervezettebbé, gazdaságosabbá tenni az üzemek munkáját. a tapasztalatok azt bizonyítják, hogy az elgondolás helyes volt.

/folyt.köv./

17.12

- 26 -

bb 38. /csökkent az adminisztráció,... folyt./- szb

a közös vállalatokba tömörült üzemek ésszerűbben tudják felhasználni termelőeszközeiket, a termelésre rendelkezésre álló területet, egyszerűbbé vált az üzemvitel, az adminisztráció. két év alatt 13 százalékkal növekedett a tömegcikkipari üzemek termelése, az alkalmazottak száma ugyanezen idő alatt mintegy 3 százalékkal csökkent. azokon a telepeken, ahol azelőtt azonos munkákat végeztek, most ésszerűen elosztották a feladatokat és mindenütt az adottságoknak legmegfelelőbb termelést szervezték meg. részben ennek tulajdonítható, hogy ugyanakkora munkaterleten jelentősen több áru készült, mint két esztendővel ezelőtt. az egy négyzetméterre jutó termelés a zománcipari művekben több mint tíz, a fémlemezipari művekben nyolc, a csavarárugyárban több mint kilencven százalékkal növekedett. az utóbbi vállalatnál azonban a termékösszetétel változása is közrejátszott a termelési érték nagymérvű növekedésében.

a tömegcikkipar az utóbbi években jelentős beruházási összegeket kapott, viszonylag nagy anyagi eszközöket fordítanak vidéki üzemek létrehozására. 1959-ben 93 millió, tavaly pedig már 107 millió forintot költöttek az iparág fejlesztésére, s a magasabb szintű szervezettség lehetővé teszi, hogy a beruházásokat sokkal gazdaságosabban használják fel, mint azelőtt. a termelőterület ésszerű kihasználása következtében a beruházásra költött minden forint 1959-ben még 1.37, tavaly pedig már 3.15 forint termelési értéktöbbletet tett lehetővé egy év alatt. a hét vállalatba tömörült üzemek kölcsönös segítségnyújtása csaknem valamennyi területen hozzájárult a korábbi hibák megszüntetéséhez, a vezetés, a szervezettség, a termelékenység, a minőség javításához. az ugynevezett anyavállalatok szakembereket és gépeket küldtek kisebb vidéki gyáregységeiknek, s így az üzemek termelési színvonala, műszaki kulturáltsága közötti különbségek lényegesen csökkentek. az elzett vasárugyár soproni telepe például, amely két évvel ezelőtt még képtelen lett volna exportáruk gyártására, jelenleg már 13 millió forint értékű árut készít külföldi rendelésre. az átszervezéskor, s azóta is, igen sok nehézséget, maradi nézetet kellett leküzdeni, a legkisebb vidéki üzemek között is voltak olyanok, amelyek nem szívesen tömörültek más gyárakkal közös vállalatba, a hasznos tapasztalatok azonban ezeknek az üzemeknek a vezetőit is meggyőzték a változás helyességéről. hasonló átszervezést természetesen nem mindenütt lehet végrehajtani, minden iparág jellege más és más, a kedvező tapasztalatokat azonban tanulmányozzák és a következő években az adottságoknak megfelelő változtatásokkal más iparágban is hasznosítják. /mti/

-.-

17.26

-27-

bb 39. jövőre 10.3 százalékkal több ruházati cikk készül - a szakszervezet központi vezetősége megvitatta a konfekció ipar öt éves és 1962. évi tervfeladatait

t sz/tr vm vg

1961. december 19.

Kedden kétnapos központi vezetőségi ülés kezdődött a ruházati-ipari dolgozók szakszervezetében. a tanácskozáson, - amelyen résztvett dr. Bugár Jánosné, a szövetkezési titkára is - megvitatták milyen feladatok hárulnak a konfekcióipar szakszervezeti bizottságaira. az iparág második öt éves tervének és 1962-es feladatainak végrehajtásában. Fridl József, a ruházati szakszervezet titkára beszámolójában utalt arra, hogy az idén már befejeződtek a vállalati összevonások, minden gyárnak kialakultak a főbb gyártmánycsoportjai. megteremtődtek - ebben a még nem is oly régen kézműipari jellegű iparágban - a modern nagyüzemi technológia feltételei. öt év alatt 43 százalékkal növelik a termelést, s csaknem teljes egészében a termelékenység fokozásával érik ezt el. továbbra is központi feladat a gépesítés; 1965-ig 60 millió forint értékű gépi berendezést szereznek be. számitanak a vásárlók igényeinek növekedésére, s már a jövő évben is több új gyártmányt vezetnek be. a május 1. ruhagyárban például műszőrme kulikabátok, a vörös október férfiruhagyárban szintetikus szál tartalmú szövetből nem gyűrődő öltönyök, ujszerű nyári ingkabátok gyártását kezdik meg. a konfekcióipar 1962-ben 10.3 százalékkal több ruházati cikket készít majd, mint az idén s jelentősen növeli az exportot is. jövőre bácsalmáson kezd meg működését új ruházati üzem és bővül a szentesi, berettyóújfalusi telephely is.

Dr. Bugár János, a könnyűipari minisztérium ruhaipari igazgatóságának vezetője felszólalásában elmondotta, hogy a munkaverseny feltételei megvannak, a gyárak vezetői ismerik jövő évi terveiket, műszakilag is megalapozták a lendületes versenyt és gondoskodtak az ideinél zavartalanabb, egyenletesebb anyagellátásról. jövőre több mint hárommilliárd forint értékű ruházati cikket készítenek majd konfekcióiparaink. /mti/

17.32

17.40 J. Peli

-28-

bb 44. aláírták az 1962. évi magyar-kubai árucsereforgalmi megállapodást

i sz/te vm vg

1961. december 19.

a magyar-kubai árucsereforgalmi megállapodás 1962. évi jegyzőkönyvét havannában, baráti légkörben folytatott tárgyalások eredményeként aláírták. az árulisták összértéke eléri a huszmillió dollárt.

Magyarország többek között járműveket, híradástechnikai felszereléseket, gyógyszereket és textilárakat exportál Kubába, ércfélések, mürost, kávé, dohány, zsinagáru, cukor és egyéb cikkek ellenében.

a jegyzőkönyvet magyar részről bacsoni Jenő külkereskedelmi miniszterhelyettes, kubai részről Raul Leon Torras államtitkár írta alá. /mti/

- . -

bb 40. megnyitott a mikes kelemen emlékkiállítás

i fe/hné vm sr

1961. december 19.

Mikes Kelemen halálának 200. évfordulója alkalmából emlékkiállítás nyitott a Petőfi Irodalmi Múzeumban. a kiállítás Rákóczi hűségesei kísérelésének, Mikes Kelemennek életútját mutatja be, zágontól rodostóig és fényt derít a „Levélíró”, világirodalmi kapcsolataira. dokumentumokkal illusztrálja a kiállítás, Mikes Kelemen három fő művének - törökországi levelek, mulatságos napok, az idő jó eltöltésének módja - születését. a rendezők igyekeztek külsőségekben is bemutatni azt a környezetet, amelyben Mikes Kelemen élt; a terem, ahová a kiállítást elhelyezték, Rákóczi rodostói ebédlőjére emlékeztet. /mti/

- . -

18.12

18.12 J. Peli

- 29 -

bb 41. a falusi kulturális munka időszerű feladatairól tanácskoztak nyíregyházán

vid fm/ka vm fm

1961. december 19.

Kedden a falusi kulturális munka időszerű feladatairól tanácskoztak a megye népművelési munkásai nyíregyházán. Gulyás Emilné, a szabolcs-szatmár megyei tanács vb. elnökhelyettese bevezető előadásában többek között arról szólt, hogy a mezőgazdasági szocialista átszervezésével új lehetőségek nyíltak a falusi kulturális élet további felfejlesztéséhez. Az átszervezés óta érezhetően megnőtt a dolgozó parasztság kulturális igénye és aktivitása. A kulturális területeken dolgozók legfőbb feladata az igények magas szintű kielégítése. Be kell vonni ebbe a munkába az értelmiségiek a munkásokat és a dolgozó parasztok széles tömegeit. A téli hónapokban tsz-akadémiák, különféle tanfolyamok szolgálják a termelőszövetkezeti parasztság általános műveltségének és szakmai képzettségének emelését. Az előadó utalt arra, hogy jelentős területeken létesítenek új gyümölcsösöket. Felhívta a figyelmet arra, hogy a termelőszövetkezetek már most gondoskodjanak megfelelő szakemberekről. Helyes lenne, ha az ilyen községekből már most iskolára küldénének legalább egy-egy fiatal, esetleg ösztöndíjjal, hogy mire a gyümölcsös termőre fordul, képzett szakember is rendelkezésre álljon.

az előadást vita követte./mti/

- . . -

bb 46. időjárásjelentés

tm vm

1961. december 19.

a meteorológiai intézet jelenti december 19-én, kedden 18 órakor:

a hideg idő tovább tart

várható időjárás szerda estig: felhős idő, többhelyen kisebb havazással, ónosesővel, mérsékelt északi, északkeleti szél. a hideg idő tovább tart. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán mínusz 1-5 fok között./mti/

18.33

- 30 -

bb 36. „szeletelik,, a balaton jégpáncélját - mentik a befagyott hajókat

vid te szb ki

1961. december 19.

A múlt heti vihart követően szinte pél a nélkül álló gyorsasággal, alig három óra alatt fagyott be a balaton, amelynek jege 15 nagyobb vízijárművet ejtett foglyul. A hajók a vihar miatt a cél előtt két-három kilométerre horgonyoztak le a nyílt vizen, ahol a 15-22 fokos hideg jégbefagyasztotta valamennyit. A vízügyi igazgatóság acél nevű munkahajója már három napja vesztegel a siófoki parttól mintegy négy kilométerre. A legénység azóta őrzi a hajót, gyakran török körülötte az újra és újra vastagodó jeget. A hajót és legénységét bőségesen ellátták tüzelővel, ételmiszerekkel. Közben a parton megkezdték a munkát a hajó kiszabadítására. Fejszékkel és fűrészekkel „szeletelik,, a jeget, széles csatornák teszik szabaddá a hajó előtt az utat. Balatonszéplak partjainál két kotrógép, több dereglye, uszály és csónak kimentésén szorgoskodnak. Tihany környékén, ahol hat sárhajó, három vontató és egy kotrógép fagyott be, még nem tudták megkezdni a csatornák kialakítását, csak a megrekedt járművek körül török szüntelenül a jeget. A jég azonban mindjobban vastagodik. Keddre virradóra éjjel három és fél centimétert „hízott,, a jégpáncél, amelynek vastagsága a part közelében meghaladja a husz centit. A turzásoknál 30 centinél is vastagabb a jég. Az időjárás alakulása is veszélyeztetheti a befagyott vízijárműveket, ugyanis a következő napokban már számítani lehet a rianásokra, s a nagyobbarányú jégzajlásra. A balatonfüredi hajógyárban éjjel-nappal dolgoznak, hogy minél hamarabb üzembehelyezzék a most épülő 4-es számú jégtörőhajót és néhány nap múlva megkezdhesék vele a befagyott hajók, kotrógépek és uszályok kiszabadítását./mti/

- . -

bb 42. nyugdíjas veteránokat köszöntöttek a 43-as számú építőipari vállalat dolgozói

t sb/tm szb vg

1961. december 19.

A verpeléti uti lakásépítők ebédlőjében kedden délután ünnepséget rendezett a 43-as számú építőipari vállalat a nyugdíjas dolgozók tiszteletére. Mintegy 70 veterán építőmunkás, a szakszervezeti mozgalom régi harcosa, volt illegális kommunista találkozott fiatalabb szaktársaival. Az idős munkások nagy része még nem tette le véglegesen a vakolókanalat, s a vállalat hívására segített a munkában. Támogatásuk nélkül budapest lakói sem kaphattak volna idén a vállaltól 1.873 helyett 1.900 új lakást. Az ünnepségen a párt, a szakszervezet és a vállalatvezetőség köszöntötte és megjutalmazta a nyugdíjas építőket. A veteránok és fiatalabbak találkozója hosszu baráti beszélgetés után, az esti órákban ért véget./mti/

- . -

18.40

- 31 -

18.40
18.40 Hall

bb 37. 1000-1300 méteres furásokkal lehet visszaszerezni a budai melegvízforrások eredeti hatású gyógyvizét - a batthyány téren javasolják az első furást - előadást a technika házában

t sb/im vm vg

1961. december 19.

a magyar hidrológiai társaság rendezésében kedden a technika házában dr. juhász józsef mérnök, a földmérő és talajvizsgáló iroda szakosztályvezetője előadást tartott a budai gyógyforrások felújításáról. hosszú ideje gondot jelent, hogy csökkent a gyógyforrások vízhozama, hőfoka és gyógyhatása. néhány évvel ezelőtt már megoldottnak vélték ezt a kérdést, de a vegyészek újabb vizsgálatai megállapították, hogy a források helyettesítésére fúrt 40-80 méteres termálkutak melegvize is veszített hőfokából, ásványi tartalmából. egyedül a városligeti termálkutak vize nem változott, pedig az első már 90 éves.

dr. juhász józsef a vegyészek vizsgálatai alapján kiderítette hogy a sekély termálkutak vizének összetétele azért változott, mert a budai hegyek hideg karszt-vize hozzákeveredett. ezzel megdőlt az a nézet, amely a változás okát a sokszáz méter mélyen levő, az alföld alatti nagy termálvízterelő vízkészletének csökkenésében kereste. az előadó felhívta a figyelmet arra is, hogy a sekély termálkutak erőteljesebb szivattyúzásával mind több hidegvízzel hígul fel a kut, mert ez a felszínhez közeli rétegekben könnyebben talál magának utat, mint a mélyről jövő gyógyvíz. ezért a budai gyógyvizek felújítására azt javasolja, hogy fúrjanak 1000-1300 méteres kutakat. így közvetlenül az alföldi termálvízterelőkből szerezhetik be az eredeti gyógyhatású és 70-75 fokos melegvizet, amely később sem változtatja meg összetételét. az első mély kut fúrásának helyét a batthyányi téren, a másodikát a döbrentei téren és a harmadikát a lukács fürdő előtti duna-parton jelölte meg. /mti/

18.45

- . -
- 32 -

bb 43. visszaköltözik a nemzeti színház - major tamás igazgató sajtótájékoztatója

t v/gg szb sr

1961. december 19.

a nemzeti színházban kedden a sajtótájékoztatón major tamás, a színház igazgatója elmondotta, hogy a társulat rövidesen ismét „hurcolkodik”, a nemzeti színház blaha lujza téri épületében nagyjából befejeződtek a tatarozási, felújítási munkálatok, lebontották az állványokat, és az építőipari vállalatok 23-án „átadják”, az épületet. a színház a blaha lujza téren december 29-én tartja első előadását, amikor tolsztoj élő holttest című színpadi alkotását adják. major tamás elmondotta még, hogy a hurcolkodás nemcsak a szállítómunkásoknak, hanem a színház vezetőinek és művészeinek is sok gondot jelent. minden egyes színdarabot, amit az izabella téren játszottak és „visszahoznak”, gondosan meg kell vizsgálni és módosítani a rendezés, a díszlet és az akusztika szempontjából.

a színház igazgatója arról is tájékoztatta az újságírókat, hogy a nemzetiben a jövő esztendő első bemutatóját január 12-én tartják, amikor műsorra tűzik bertold brecht galilei élete című drámáját. a darabot major tamás rendezi. /mti/

--

bb 45. újjáépítették a kazincbarcikát rudabányával összekötő vasutvonalat - három korszerű vasútállomás épült és harmincnégy kilométer hosszú vágányhálózatot cseréltek ki a szuha völgyében

vid te szb ki

1961. december 19.

négy évvel ezelőtt kezdték meg a kazincbarcikát rudabányával összekötő vasutvonal újjáépítését. a felújításokra és beruházásokra kétszázmillió forintot fordítottak. három új állomásépületet emeltek, számos biztosítóberendezést készítettek, illetve szereltek fel és harmincnégy kilométer hosszú vágányhálózatot cseréltek ki. a munkák során kazincbarcikán korszerű, világos várótermekkel, üvegfallal elzárt perronrésszel, büfével és eszpresszóval felszerelt állomásépület készült el. a színes kiképzéssel díszített, kényelmes váróhelyiségben ötszáz utas fér el. jelentős munkákra került sor a szuhakálló-mucsonyi pályaudvaron is. ez az állomás a sajóvölgyi, a szuhavölgyi és mákvölgyi bányákból naponta hétezer tonna szenet továbbít a berentei szénszítályozóra. itt felvételi épületet, fénycsővilágítással, hangosbemondóval ellátott ezer személyes várótermet és korszerű pályaudvart építettek. befejezéshez közeledik a rudabányai vasútállomás építése is.

az újjáépített vasutvonalat és az új állomásokat kedden mutatták be a sajtó képviselőinek és azok hivatalos átadására december 28-án kerül sor. /mti/

--

19.00

- 33 -

bb 47. hétféle, szörppel bővül az üditő italok választéka

i tó/tr vm vg

1961. december 19.

a szénsavas vízzel hígított üditő szörpök választéka eddig eléggé szűkös volt. Leginkább csak málna-és bambi néven ismert szörpöt árusították, s csak az utóbbi időben vált ismertté a citromos utas üditő és a meggyszörp.

erdeink tele vannak különböző vadon termő gyümölcsökkel, de ezeket eddig csak az erdős vidékek lakói hasznosították kisebb mértékben. Különleges zamatu üditő szörpöket főztek belőle. ez vezette az erdei termékeket feldolgozó és értékesítő vállalatot arra, hogy nagyjemleg hasznosítsa ezeket a gyümölcsöket. a vállalat miskolci és nagymarosi üzemében már két éve főznek szeder-, som-és erdei málnaszörpöt, amelyek közül csak a szederszörp jutott el kis mennyiségben a fővárosba. az idén összegyűjtöttek az erdőben 100 vagonra való szedret, vadkörte, somot, sajmeggyet, szárocát, áfonyát és sóskaborbolyát. az új szörpök bemutatásakor közölték, hogy ezekből összesen 180 vagonnal tudnak adni a kereskedelemnek.

így jövőre nagyobb mennyiségben árusítanak majd különleges zamatu szeder, erdei málna, som, vegyes erdei gyümölcs, erdei száoca, vadkörte és áfonyaszörpöt is./mti/

bb 48. felvételi vizsgák megyeszékhelyeken és munkáskerületekben, készül a művészképzés reformjának tervezete - sajtótájékoztató a színház-és filmművészeti főiskolán

t di/hné vm sr

1961. december 19.

kedden a színház-és filmművészeti főiskolán a vezető tanárok jelenlétében jenei jenő főigazgató tájékoztatta az újságírókat a művészképzés jelenlegi helyzetéről és terveiről.

/folyt.köv./

19.05

- 34 -

19.05
19.05
19.05

/bb 48. felvételi.....1.folyt./vm

elmondotta, hogy a színház-és filmművészeti főiskolán jelenleg színészeket, színházi rendezőket és filmeseket nevelnek. ennek megfelelően három főtanszak működik.

jenei jenő a továbbiakban beszámolt arról, hogy körülbelül egy évvel ezelőtt, kísérletképpen, ugynevezett kisfilmes osztályt nyitotta meg kapuit a főiskolán. ennek hallgatói egyetemet és főiskolát végzett fiatalok közül kerülnek ki. ezért a studium ideje három év. ez idő alatt készülnek fel a dokumentum, a népszerű tudományos ismeretterjesztő filmek forgatására.

jelenleg 163-an tanulnak a színház-és filmművészeti főiskolán; kilencvenen színészek, huszonötön színházi rendezők, negyvennyolcan pedig a filmesek. megkezdődött az 1962-1963-as tanév előkészítése. a lapokban megjelent a felvételi hirdetés is.

a színház-és filmművészeti főiskolán jövőre a színész főtanszakon kívánnak új osztályt, illetve osztályokat indítani. a színházi rendező és a filmes szakon előreláthatólag nem nyílik új évfolyam. az új tanév előkészítése során átvizsgálták és részben átdolgozták a felvételi vizsgák szabályzatát, s bizonyos mértékig új formában kívánják lebonyolítani a toborzást. az eddigieknél lényegesen több fiatal szeretnének megnyerni, hogy a felvételi vizsgabizottságok elé álljanak. arra gondolnak, hogy így több, változatosabb adottságokkal rendelkező, tehetséges fiatalot találnak. az elsődleges szempont most is a tehetség, de közrejátszik majd a döntéseknél az emberi, politikai magatartás, az általános műveltség, a már eddig elsajátított irodalmi, zenei és művészettörténeti ismeretek mértéke. a felvételi vizsga anyaga most is tíz különböző hangulatu vers, esetleg darabrészlet, monológ, dal előadása, de az ezekkel elért eredmények mellett mérlegelik az egyéb körülményeket is.

/folyt.köv./

19.15

- 35 -

19.15
19.15
19.15

/bb 48. felvételi.....2. folyt./vm

a színház-és filmművészeti főiskola vezetői a jövő évi színészhallgatók felvételei előtt a művelődésügyi minisztérium, a kisz, a szot, a népművelési intézet, a fővárosi és a megyei tanácsok bevonásával bonyolítják le a toborzást. ezzel egyidejűleg, jöhetnek a felvételi vizsgák zömét a főiskolán tartják, az első rostavizsgák egy részére, mintegy öt-hat megyeszékhelyen és budapest több munkáskerületében, csepelen, angyalföldön, valamint a ganz-mávg - ban kerül sor.

a főiskolán az 1961-1962-es tanévben két szakon végeznek hallgatók; 19 színész, nyolc filmrendező és 10 operatőr kezdi meg - diplomával a birtokában - pályáját. a végzős színészhallgatók négy vizsgaelőadáson lépnek a közönség elé; a revizor bemutatóját már megtartották, most a rómeó és julia előadására készülnek. március végén három egyfelvonásost visznek színpadra, majd végül egy zenés darab előadásával vizsgáznak. a végzős színészhallgatók mind-egyikét szerződés várja; a fiatalok vidéki színházakhoz kerülnek.

az oktatási reform irányelvei alapján hozzákezdtek a művész-képzés reformtervezetének kidolgozásához. az előkészítő munkálatok másfél évvel ezelőtt kezdődtek meg. a reformtervezet kidolgozása a színész főtanszakon áll a legjobban, előreláthatólag 1962 tavaszára elkészülnek a tézisek. az elgondolásokat ezután vitára bocsátják. meghallgatják a főiskola eddig végzett növendékeinek véleményét is.

jenei jenő végül bejelentette, hogy 1964-re a színház-és filmművészeti főiskola fennállásának 100. évfordulójára valamennyi területen meg akarják valósítani az oktatási reformtörvényből rájuk háruló feladatokat./mti/

19.20

- . -
- 36 -

bb 49. a japán szakszervezeti küldöttség elutazott hazánkból

tm szb sr

1961. december 19.

a hazánkban tartózkodó japán szakszervezeti /sohyo/ küldöttség kedden látogatást tett az orion rádió- és televíziógyárban. a japán vendégek megtekintették az üzemet és találkoztak a gyár vezetőivel, dolgozóival és barátságosan elbeszélgettek velük. a küldöttség kedden délután elutazott hazánkból. /mti/

--

bb 50. barbu gruaia, a román irodalmi alap igazgatója budapest-
ten

szb vs

1961. december 19.

barbu gruaia, a román irodalmi alap /fondul literar/ igazgató-ja budapestre érkezett, hogy a szerzői jogvédő hivatal igazgató-
jával megtárgyalja a két ország szerzőinek kölcsönös jogvédel-
mét érintő kérdéseket. /mti/

--

bb 51. filmbemutató a szovjet nagykövetségen

k di/hné vm sr

1961. december 19.

v.i. usztyinov, a szovjetunió magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, kedden filmbemutatót rendezett a szov-
jet nagykövetségen. megjelentek rónai sándor és somogyi miklós, az
mszmp politikai bizottságának tagjai, dr. péter jános külügyminisz-
ter, sándor józsef, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője,
darvasi istván, az mszmp központi bizottságának osztályvezetőhelyet-
tese, dr. ortutay gyula, a hazafias népfront országos tanácsának
főtitkára, pullai árpád, a kisz központi bizottságának első titkára,
valamint társadalmi és kulturális életünk számos más kiválósága. a
filmbemutatót levetítették a tusinói légitársaságtól készített, erős
szárnyak című szovjet dokumentumfilmet, amelyet a megjelentek
nagy tetszéssel fogadtak./mti/

19.30

- . -
- 37 -

Leírás

bb 54. bemutató a katona józsef színházban

k v/hné vm

1961. december 19.

Kedden este a Katona József színházban megtartották az év utolsó bemutatóját: műsorra tűzték J.M. Svirge: "A nyugati világ bajnoka" című színpadi alkotását. A darabot - amelyet Várkonyi Zoltán rendezett - a bemutató közönsége tetszéssel fogadta. /mti/

bb 52. Racsija Hovhaneszjan előadása a Pen klubban

g g vm s r

1961. december 19.

A hazánkban tartózkodó Racsija Hovhaneszjan szovjet költő, az Örmény Írószövetség titkára kedden előadást tartott a Pen klubban. Érdekes áttekintést nyújtott az örmény irodalom kialakulásáról és mai helyzetéről. A Pen klub tagjai nagy tetszéssel fogadták a szovjet költő két versét, amelyet Radó György fordított magyarra és Surányi Ibolya adott elő. /mti/

bb 53. Erdei Ferenc előadása a hazafias népfront klubjában

k di/hné vm sr

1961. december 19.

A hazafias népfront országos tanácsának klubjában kedden Dr. Pesta Lászlónak, a budapesti népfront-bizottság alelnökének megnyitóját Erdi Ferenc, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára előadást tartott a tudomány szerepe és jelentősége a jövő társadalmában az SZKP huszonkettedik kongresszusa tükrében címmel. /mti/

- 38 -

v é g e

21. 18/

21. 23/

MUNKASZÁM:

A/115

FELVÉTEL:

617

Készítette:

STROHNE'